vervolg voorflap

Wierenga knipoogt naar taal en cultuur rondom de figuur **Lamert Kieft**, oud 64 jaren en gewezen beambte der Posterijen en wonende te Assen. Later in een dorpje aan de Kluitenberger A. In *Bij ons in het dorp alhier* figureren karikaturale dorpstypes. Kieft maakt vreemde taalconstructies en bedient zich van een opvallende vocabulaire: 'volk', 'bij ons in het dorp alhier', 'heen', en meer woorden die lijken op een Esperanto-variant van Drents. Kieft is waarlijk een woordkunstenaar. De mooiste *Oetsmieters* werden in 2003 gebundeld onder de titel *Bij ons in het dorp Alhier* (uitgeverij Noordboek).

Bron: *Waor roet en blommen wortel schiet in 't veld.*
Geschiedenis van de Drentse literatuur 1945-2015 (HDB, Beilen)
Henk Nijkeuter

Tientallen karakters uit *Bij ons in het dorp alhier* zijn decennia op de voet gevolgd door Lamert Kieft. In *Gloeiende garriet* komen de hoofdrolspelers zelf aan het woord.
Cultureel en moreel erfgoed verwoord door ervaringsdeskundigen met kennis van eigen en andermans zaken.

Ter Verpoozing, Peize
ISBN/EAN: 978-94-92546-12-8

Gloeiende garriet

Jan Wierenga

Gloeiende garriet

Daar in dat darp aldaar

Jan Wierenga

Jan Wierenga
(Enumatil, 1951)

De Drentse chroniqueur **Lamert Kieft** beschrijft onder de naam *Oetsmieter, en* later als *Lamert Kieft,* sinds 1990 zijn belevenissen en die van zijn dorpsgenoten in het *Dagblad van het Noorden*.
Lamert Kieft is het alter ego van journalist **Jan Wierenga** uit Odoorn (Oring). Wierenga is in 1951 geboren in Enumatil (destijds gemeente Oldekerk in het Groningse Westerkwartier). Zijn schoonfamilie komt uit De Wijk aan de grensrivier de Reest.

Lees verder op achterflap.

Ter Verpoozing

Gloeiende garriet

Daar in dat darp aldaar

Ter Verpoozing, Peize.

ISBN/EAN: 978-94-92546-12-8
NUR: 301
eerste druk 2017

Bij pensionering (19 april 2017) van Jan Wierenga; in loondienstleven journalist bij het *Dagblad van het Noorden.* Vader van Lamert Kieft.

© Gerard Stout
Vormgeving: Gerard Stout
Omslagfoto: Gerard Stout. Gezicht op Anloo.
Contact: gerardstout@kpnmail.nl
www.gerardstout.nl

Druk: Biblion, Zoetermeer
https://www.printen-en-binden.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm, digitale bestanden of op welke wijze dan ook zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Gloeiende garriet

Daar in dat darp aldaar

Jan Wierenga

Ter Verpoozing

Alles

Harrie Flik	supermarkt De Vlijt	6
Annie M.G. Smidt	winkeljuffert	8
Atje Deulen-Keelstra	winkeljuffert	10
Jans-Maria Tissing	kastelein café De Eveltas	12
Wipke Tissing-Bosklopper	(Groningse)	14
Willem Zoer	scheper Brummelheugt	16
Willem II	schepershond	17
Roelof en Geert Waninge	spitsgebroeders	18
Dames	van Huize Harmonica	20
Hilbert F. van Kluitenberg	kattenhatert	22
Tits van Ammerzoden	majoor v/d Zwaere Artillerie	24
Albert Dekkers	weerman	26
Ibrahiem	de Afrikaanse vluchteling	30
Harm-Abebe en Geert N'kila	zonen	32
Somalia	vrouw van Ibrahiem	34
Jalving	oude opperwachtmeester	36
Beertje Hindriks	garagehouder	38
Jantienus Schut	Jan Eulie, patatbakkert	40
Arend Oosting Gzn	verzetsstrijder en landbouwer	42
Anton J. ter Brake	journalist (28)	44
Johannes Witting	amateur-archeoloog	46
Hendrik Jeuring	voorman en grafdelver	48
Ludo Jalving	kleinzoon	50
H. Karsijns	wethouder	52
Lukas Hoving	chef algemene zaken	54
Minie Moesker-Hemel	wedevrouw	56
Ruby Heavens-Farmerman	clean sister	57
Dhr. Elting	bovenmeester	58
Anouschka Eding	baliejuffrouw	60
Grietinus Lubbelinkhof	leerling-werkman	61
Domineer Nijlunsing	zielenscheper	62
Lamert Kieft		64

Daar in dat darp aldaar

de wereld op stee

Sinds heugelijke tijden doet Lamert Kieft in het *Dagblad van het Noorden* kont van de billenwasserij *Bij ons in het dorp alhier*. De alomwetende verteller legt elkeneen de centimeterband om de hals en bij stormvlagen ook om edeler onderdelen van het gevoeglijke lichaam.

De hele wereld en omstreken; tot de plinten van het heelal, opgetekend in een peanutdop, in een bonobonoot, door de ogen van een taalvirtuoos met voelantennes voor onvoldragen steenkool, brandewien en erfelijk belaste nadocht.

Lamert Kieft oreert niet tussen de reglementen. Deze huis-aan-huisbezoeker kleurt op de fiene en goddeloze lijntjes.

Het is tiet – overtiet, zou winkeljuffert Annie M. G. Smidt zeggen – deze alomwetende scribent in zijn neusgaten te kieken. De tieten zijn gekomen in de vlagerijen van *Daar in dat darp aldaar* om de balansschalen op te maken.

De darpelingen treden naar buten en laten hun spectrale geesten boven de darpsschappelijke regenboog schijnen. Lamert Kieft krijgt gevulde koekjes van eigen kneedmeel. Spritsen, kano's en pindaheuveltjes uut eigen bakkerij. Gloeiende garriet as het wel waarheid is.

Jan Wierenga noteerde de lief- en hartzeertes van het normale volk. Hoort ie het ookmaals van hemzelf. Anderen zijn er al genoeg.
Doe. Gewoonweg. Bijzonder.

Harrie Flik

supermarkt De vlijt

Al mijn klanten heb ik even lief. Wat ze ook over me zeggen, hoe ik ook over ze praat. In de supermarkt houd ik me aan mijn eigen regels. Diversiteit in verscheidenheid is mijn motto. – Ook op die leus geef ik 15% korting buiten het seizoen – Elke klant is uniek, net als elk van de vijf potten pindakaas met en zonder apeneuties, met en zonder toevoegings van minerale en andere eulie. Voor de smeerbaarheid veeg ik elke klant een lik bebogeen of hazelnootpasta om de mond. Ik ben liberaal en toch niet kinderachtig; op vriendelijk verzuuk smeer ik bij dames de lik waar ze die lik maar willen hebben.

Over Lamert Kieft zul je mij niet uithoren. Al voor de waarschuwingen op de pakkies sjek in de mode kwamen stopte de kronikeurnoot met pafferij. Instee hij oversprong naar sigaren uut het fiene Kampen – alwaar niemand smookte om de moskee van de Heer niet te bezoedelen – liet hij zich gewennen aan trekpleisters en nicotinebubble gum. Alwaar een negatieve winstmarge van staatswege op is verordonneerd. Geen klap winst kon ik door de winkeljufferts op de kassa! laten aantikken.

Lamert Kieft vuulde blijkbaar nattigheid in zijn

boks. Hij kwam mij zonder bruine vingers in de muut.

‘Ik heb de jonge afzworen,’ zei Kieft. ‘Ik gebruik geen drank meer. Geef mij maar drie flessen rooie wijn.’

Op mijn gefronste wenkbrauwen, die van alles kunnen betekenen, liet de verslagleggende kronikeurnoot volgen:

‘Het hoeft niet van de aanbieding. Als ze maar te pruimen is.’

Goede wijn verdient geen tabak, ook geen pruimtabak. Ik gaf hem vier flessen Moezelfoezel voor de prijs van drie.

‘De cola is veur de kleinkinder,’ zei Kieft.
Een krat pepsi in de kar; naast gemodificeerde zetmeelpampers en biologische fairtrade dameskatoenproppen. Veur in vrouw Kieft vanzölf.

Ik weet zeker dat hij de cola aanlengt met Schnapps zodat hij vol kan houden van de drank een deugd te hebben gemaakt.

Mijn winkeljuffert Atje Deelen-Keulstra brengt Kieft soms boodschappen aan huis. “Melkchocolade” staat in de bestelmail. “De chocomel is op”. Atje Deelen-Keulstra, die zwak ies uit de wege blijft, kent de geheime codes. Ik ga hier niet zeggen wat mijn Friezin brengt in plaats van melkchocolade. Als grondwettelijke ondernemer en als vrijzinnig liberale middenstander heb ik zo mien noodzakelijke dorpsgeheimen. Nee, mij flikt ze niks. Ik bin puur op de eurocenten.

Annie M.G. Smidt

winkeljuffert

Mijn vader was dominee. Dat komt merakel veel veur; kinderen van voorgangers zijn met talloos veel duizenden. Dominees hebben het ja ook aan tijd om zich met aandacht godsvruchtig voort te planten. Ik had ook op de kansel willen staan. Het is me niet gelukt. Aanliggen en aanleggen is mijn dingetje. Voortplanten is me ondanks enkele probeersels nog niet gelukt.

Ik ben van de borstvoeding. Niet uit mijn eigen tieten. Ik zit op de pakken babymelk (naast de tabak en de scheerkrabbers) en als het uit komt jaag ik opa Hoe Lang en oma Pa Ling de winkel uit. Niet meer dan één doos stuifmelk per klant. Ik ken mijn papheimers. Lamert Kieft krijgt drie dozen mee in één keer. Als hij wil. Hij wil niet. Hij komt elke dag. Als de rij bij mijn kassa lang is, schuift hij toch bij mij. Behalve als mijn kassacollega Atje van dienst heeft. De pensionado valt ook op oude vrouwen. Ook goed. Alsmede ze maar vallen; de manlu.

Contant betalen en maar zoeken naar de centen. Ik heb Lamert Kieft waarlijk wel door in mijn hoofd. Ik kijk, na al die klantaanlopen naar mijn pinautomaat, uit naar zijn vingergepruts in zijn aftandse beurs. Elke vrouw zou dat fiene

friemelen mooi en aangenaam vinden. Lamert Kieft is niet van het digitale. Ik ken hem niet van vriendties op Koppenboek.

Elke dag zet ik mien kop in het rimpelvet. Ookthans mijn lippen. Ik heb een stille hoop een ogenblik in zijn dagelijkse krantenschetshoek terecht te komen; desnoods liever onder namaaknaam in zijn column. Te laat. Lamert Kieft stopt met de krant. Gesteriliseerd, net als de stuifmelk voor Chineesjes. Ankomend journalist in leerlingstadium Anton J. ter Brake neemt hem over. Ik mag hem wel; de knul is nog niet aan poedermelk toe. Hij heeft aanleg nodig. Ik ook. Zonder echtviering en zonder ring van eeuwige trouw wil ik wel een poppie van die schrijver. Anton J. ten Brake begreep mij niet toen ik hem mededeelde: “Ik heb een fucksia onder mijn balkon.” Ik leg mij nog wel uit. “Niet op de deuren slaan,” zei ik. Ik leg mij graag een keer uit.

Ik stel mijn kinddraagschap niet langdurig meer uit. De Heere is gangs zijn dienaar van de kansel te plukken. Mijn vader staat al met zijn lever in het graf. Hij hoeft niet te weten dat ik een poppie van Anton wil; bij ontstentenis van Lamert met zijn nostalgische blik op de ijsprinses.

Ik tel mijn dagelijkse versaanbiedingen. Statiegeld van gebruikte waar laat ik liggen. Een poppie van Anton. Onder deze junior-beslaglegger verwed ik mijn bonuskaart èn mijn zölfportret mit sparzegeltjes veur een poppie.

Atje Deulen-Keelstra

winkeljuffert

Lamert Kieft rekent altied met mij af. Hoe lang de rij vanaf de kassa ook is; de pensionado-journalist sluit allertijds bij mij aan. Ik weet wel waardoor hij een zwak voor mijn borsten heeft. In de pré-alluviale winter van 1962 hebben we samen gescheuveld op de ijsbaan – *Warme rondjes veur straffe kontjes* – in de Staatsbossen. Lamert vroeg me ten ijsdansprinses. In een krappe berkenbocht aan de einder van de ijsvlakte kwamen we samen ten val. Achterna durf ik te bekennen dat ik me liet uitglijden om Lamert Kieft van dichtbij te leren voelen. De leerling-verslaggever van *Oosterkwartierse Dorpsklanken* heeft mijn valpartij ten volle ingebuit. Of ik iets gebroken had, en waar dan. Ik liet zijn handen met graagte geworden. Zonder vijfvingerige handschoenen.

Heden ten daags zou die valpartij en het herstel van gebuutste onderdaanspieren benedenzijds de dennenboom het epitaaf *knaapjestrauma* met haar meezeulen. Toen ten daags was het gewoon lekker. Dat stilzwijgende longern bedoel ik met het kassagebeuren en de wachtrij. Ik draai mijn kortgekapte kop naar de rij en door mijn hersens gaat: er zijn nog drie wachtenden voor U. Er zijn nog twee wachtenden voor U.

Lamert ie bint now an mien beurt.

Mijn bedgenoot – Arend-Jan Deulen van het ruige einder – is meer een kerel van de benen, van mijn benen, dan van mijn hangende boezemvriendinnen. Lamert Kieft maakt mijn longern naar aandacht voor voorheen mijn bovenmelkse melkfabriek helendal goed. De verslaggever kijkt mij nooit naar de ogen. Altijd zijn blik nederwaarts gericht. Karnemelkse pap? vraag ik geregeld. Lamert en de vrouw eet linksdraaiende joghurt, al voor een spanne van jaren en maanden.

Wil je nog zegelties, spaarpunten, bonnen voor de Wippies, bijdragekortingmunten voor de rantsoenenbank, rabat voor de Efteling, reduction marks for Wildlands of heb ie genoegzaam aan een pepermuntje van Wilhelmina?

Zo spelen wij het spellegie. Sedert hij met de zware weduwe van de koffiebranderij is gestaakt, wil ik hem wel vaker in genoegzaamheid een volle tongtuut smokken. Dat is slechts ten enenmale voorgevallen. Lamert gleed uit op de versgemopte vloer bij de inleverautomaat van bierflessen. Ik kwam gelukkig langs en vroeg hem: “Heb je wat gebroken?” Ik weet bijkans over raad en daad voor en tegen hartenscheuren, en nam hem mee heen het uitbeenmagazijn van de versvleesafdeling.

Lamert had zijn val-ies gebroken.

Jans-Maria Tissing

kastelein café De Eveltas

In het café hebben Wipke en ik een Juke Box. Het apparaat maakt geen muziek allermits er een kwartje in de gleuf gaat. Achter de toog tussen de brandewien en boerenjongens lig de kwartiesberg. Authentiek en origineel. Vintage van voor de euro. Elk die muziek uit de jeukbox horen wil, kan een guldenkwartie kopen voor een eurogulden. Dubbelties kost een kwartie. Dat nuum ik veuruutgang van erfenisgoed.

Lamert Kieft heeft eigen guldenkwartjes in de buuts. Hij laat Harry Muskee kwedelen voor hij een herftbokkie bestelt, of een lentiebokkie of een zomerbokkie. *Klokhuusboorder* van *Cuby en de Dondersbui*. De ruigte voorbij het heideveld. Willem II, de schepershond, gromt zijn patrijspartij amechtig mee. Voor een kwartje. Ik vraag je niks. Elk zijn waardeel.

Kieft is een mooie prater en een nog mooiere schrijver. Het doet mij geneugt dat hij de pen en de sabel niet spaart. Opperwachtmeester Jalving is zijn bok. Geheel tot mijn geneugten. Ik heb het niet op dienders die na sluitingstijd romantiek en lullepraat aan de stamtafel verstieren. Zijn kleinzoon valt niet ver van de ekkelboom. Ludo is al afgekleed in veldwachtuniform en ook vruchteloos van plan de identiteit in

ons dorp alhier met zijn krimineel geneuzel te ontwrichten. Dat krijg je als mannen moeizaam aan de vaste verkering komen – bij de hermandad stoerig het vechtvlees uit de broek laten hangen – en dat terwijl hier nochtans in *De Eveltas* ruim baan is op het biljart en op de kegelbaan om de ballen in de pocket te schieten. Ik zeg het niet *aloud*. Iedereen weet dat de gelegenheid zich voordoet. Mijn paapse achtergrond heb ik eeuwen geleden van de beddeplank laten sodemieteren. Wie hier als onbevlekte maagd naar binnenhuppelt...

Op de stamtafel van *De Eveltas* vind ge de leesportefeuille (drie week achter de meet), de gratis *Gezinsbode*, de *Oosterkwartierse Dorpsklanken*, het voormalig *Nieuwsblad van het Noorden* op aanvraag bij Wipke, het hedendaagse *Dagblad van het Noorden* met de schrijfsels van Lamert Kieft. Niks digitaal, zwartwit op krantenpapier.

Ik lees benaam *Bij ons in het dorp alhier* om te weten hoeveel kroketten, vlammetjes en gehaktballen ik in de frituurpan moet dopen. Het volk leest in huis – ze hebben allemaal een abonnement – wat ze van de wereld moeten denken. *En massaal* komen ze in de namiddag na de ochtendkrant om elk hun *unverfroren Meinung* op het zaaibed te deponeren. Pas na de krant kennen ze hun eigen cultureel en moreel erflaters goed genoeg om verder te kleppen.

Wipke Tissing-Bosklopper

(Groningse)

Ik ben te eerlijk om beleefd te schijnen. Jans heeft mij liever achter het aanrecht dan voor de toog. Beter voor de klandizie, snitjert hij. Ie kin mie wat. Ik laat me door niemand de werkelijkheid kneden. Als anderen hun leven en dood willen slijten in een nepuniversum met talloos veel miljoenen dimensies, laat ze dat doen. Ik heb daartoe geen spiertje mee van maken.

Ik construeer mijn eigen werkelijkheid uit het *Nieuwsblad van het Noorden*, dat toch echt een Grunneger kraant is. Kort veur de kop en gain lidwoorden. Slaopkoamer heb ik volstijfseld, met aardappelzetmeel uit Troapelknoal, met de laatste jaargang van het *Nieuwsblad* tegen de muren. Wie in het café om het *Nieuwsblad* vraagt – en nait doun is – neem ik mit noar sloapkoamer. Om te behangen.

Lamert Kieft kent mijn slaapkamer niet. Hij heeft een gratis abonnement op het *Dagblad van het Noorden*, haalf Frais. Ik lees, als mijn voeten jeuken en branden van de draverij, merakel zijn scheefjes over het dorp alhier met wijde vluchtige omtrekken geschetst.

Lijkt heel makkelk. Zu'n stukkie schrieven. De vrouw heeft bruin brood met gebakken ei in een trommetje perst. Onder de middag, of tussen de

middag, met thermoskan en stoet op een muurtje oetbloazen en loeren. Noteren. Een vrouw met een hondje kwam voorbij, schreef Lamert Kieft in *Dagblad*. Ze keek om zich heen, op zoek naar een date, leek het. Wijderop een man zonder hondje in een net pak met een ruige bos haar. Ook op zoek naar een date.

Lamert Kieft bijt in zijn bruggie met ei – door mijn vrouw klaargemaakt – schreef hij derbie. Kieft zwemt in dubbele bosschoppen.

De man in strak pak, een notaris, ofzo, neemt de laatste boterham uit een plestieken zakje. De notaris of burgemeester aan de wandel zoekt een gemeentelijke bak voor het plastic zakje. De vrouw met het hondje slaat toe. Ze roept – Lamert Kieft kan niet verstaan wat ze schreeuwt. – Vanwege opkomende doofheid. – Het hondje keft: fokje, fokje, fokje.

Lamert Kieft scribeert: De dame met het hondje glijdt het lege boterhamzakje van de notaris om haar hand, schrijdt als een koningin naar het niet-betreden gazon en raapt met volleerd gebaar de nog rokende keutel van het hondje op. Om mee naar huis te nemen.

In een addendum schrijft Lamert Kieft dat de man geen notaris was, maar een vertaler Russische literatuur. Tiemen Reinders kwam eerdaags in De Eveltas. Ik heb hem langdurige episodes niet gezien. Hij zou toch niet dood zijn? Maakt ook niet uit De dame met het hondje achterna of *kick off the bucketlist*. All the zelfde. Ain veur ain aander de piep an Sunt Martinus.

Willem Zoer

scheper Brummelheugt

April is de schrikmaand voor de lammetjes. De moeder krijgt de wollen jas aan de kapstok. Plots staat moe schaop in de blote kont en in de blote buik. De lammegies herkent heur draagmoeder niet wijder aan de wol. Drie zakken vol. Kinderpaniek in het schepershoes. Mekkerende laompies.

Met mijn Willem II houd ik de kudde bij elkaar. Een maand lang draag ik hetzelfde goed, onder en boven. De makke schaopies roekt mij. Ik ben hun wrange botterzoerige herder. Ik maak wissigheid dat het de lammeren en ook de ooien en rammen aan niets tekort ontbreekt. En ik en Willem II hebben ook alles lang genoeg. Wij lust geern een mals lamsrekkie; rauw, ook voor Willem II; lamsvlees niet op de bar-be-qut.

De eenjarige lammetjes kennen hun geschoren moeder en mij en Willem II aan onze adem en aan onze scheten. Wij ruikt de kudde en de kudde ruikt ons.

Willem II ruikt beter dan ik. Maar ik kan er ook wat van. Met de ogen in de buits scheid ik de bokken van de geiten; met mijn wapperende neusvleugels wijs ik bokken naar de slager en over de geiten ontfermen Willem II en ik ons.

Heer ontferm ons.

Willem II

schepershond

Willem Zoer is mijn biologisch dynamische vader. Ik ben zijn hond. Ik houd van mijn herder. Honden houden meer van herders dan kinderen van hun afstotelijke verwekkers houden. Trouw aan het puppie-erfgoed en herdershondenkoekjes geven de doorslaande gevolgen aangaande de groei en bloei naar volwassenheid. Ik heb zodanig mijn private filosofietjes aangaande de levensloop van herders, herderinnetjes en lammegien.

Ik mag graag een ram in de kont bijten. Ik heb zodanig mijn hondenstreken. Willem Scheper ziet mij door de vingers. Hij weet ook van wanten als hij geen vingerhandschoenen draagt. Laot hum maor op de kloeten kommen. Voor de niet-Niedersaksen "Laat hem maar op de kluiten komen". De kluiten van de herderinnegies.

Piet Jongeling, die van de Piet Prins geen hellig woord wilde horen, fokte Snuf de Hond. Ik ben een wijde achterneef van die loze herder. Lamert Kieft heeft geen weet van mijn stamboom waar ik gaarne mijn pispoot voor optil. Links. Ik til altijd mijn linkerpoot naar mijn boomstam. Mijn natte neus draai ik naar volgeern rechts.

Heer ontferm mij.

Roelof en Geert Waninge

spitsgebroeders

Wij zijn voor strop en gat geboren. Onze vader die in de hemel zijt waarschuwde ons broeders, zijn zoons. "Jullie kwaojongs kikken, en de emmers valt alrede omdeel." Emmers met volle boefenmelk en emmers met geitenmelk, alles viel omdaal, ondersteboven. Ons moeder liet geen tranen om die verspilde melk. Moeders was zinloos allergisch voor koeienmelk, geitenmelk en dromedarismelk, al weten wij dat laatste niet helendal zekers. Wij, Roelof en Geert, hebben melk het liefst rechtstreeks uit de bron; net als Harm en Roelof hun platte liedjes *straight* uit hun keelsgaten kwedelen.

Ondanks onze kriminele inslag– van onze vader die in de hemelen zijt in overdosis meekregen – hebben wij een goede inborst, wat opperwachtmeester Jalving en zijn kleinzoon Ludo ook mogen behaupten. Maandelijks op de juiste stonde verrasten wij gebroederlijk ons moeder met klappermelk. Later namen wij kokosmakronen voor moeders mee, ingesteldheid van haar allergie voor kokosnotenvezels.

Lamert Kieft zelfportretteert ons als spitse onverdienstelijke en onverbeterlijke gauwdieven, als spitse schurken zonder gewetenloosheid.

Wij hebben alom een ruim geweten. Wij hebben

de wereld van het polhokkie (voor braveriken; dat is de lik, de nor, de cel, het politiehokkie) gezien. Op water, beschuit met muisjes, hamlappen en karbonades met Friese aardappels (Borgers) en watergruwel (krentjebrij) hebben wij ons meditatief leven z'n natuurlijke weg (Dao) laten gaan.

Opper Jalving hoefde in die maanden geen moeite te doen voor *wu wei*. Hij hoefde niet te proberen niet te proberen.

Alswaar wij strafvermindering konden verdienen met vrijwilligerswerk op de dodenakker alhier, om graven te delven onder leiding van Hendrik Jeuring. Voor elk gat kregen wij bonuspunten. Een volle spaarkaart, afgestempeld en verzilverd bij juffer Atje Deulen-Keelstra leverde een week strafkorting.

Gemeentelijk voorman en grafdelver Hendrik Jeuring keek oppermannerig toe hoe wij het graf dolven voor een nog naamloos aanstaand lijk; ons spitsboeven welbekend. Als het een gemeentelijk voorman betaamt leunde Jeuring op de kruk van zijn schop, deswelkes handvat wegens het langdurig leunen onwrikbaar haaks in de geheime opening van de voorman verdween. Wij waren niet bang voor stront aan de knikker. Met blote handen ropten wij de kruk van de spade uit zijn opening. Hetwelk onder moedwillige dankzegging een volle spaarkaart als tegenprestatie opleverde; inhoudende strafkorting van een week. Wij: op tijd vrije mannen om tijdens de Oringer Peerdemark onze ambachtelijke stielwerkzaamheden te hervatten.

Dames van

Huize Harmonika

Dat wij een opvangtehuis bestieren voor de dagopvang van geestelijke gehandicapten, zoals wij tegen onze wil op het interweb mochten constateren is van een heel andere orde dan wij van zins waren. Daar niet tegen ingaande moeten wij dra welbekennen dat het soms openhartig toegaat in onze woonstee.

Daar in dat darp aldaar is, door onze ogen bekeken, een ingespeelde gemeenschap als van een virtueel computerspel met meer chromatische aberraties wij dagelijks in Huize Harmonika over ons toe zien rollen.

Ook wij hebben een abonnement op het *Dagblad van het Noorden*. Ook wij verlustigen ons, hoewel zonder zondebesef, aan de kroniek over ons dorp alhier en aldaar. Lamert Kieft heeft een gescherpte pennevogel. Hij doopt zijn fazantenveer niet in edik (azijn of zijn; vrij naar Shakespeare), vooraleerst kalligrafeert hij met Veenhuizer veenconcentraat uit de therapeutische werkplaats onder de Roode Pannen.

Bij toeren kwam Lamert Kieft met de hond naar de pot van Huize Harmonica. Hij was af van het wildplassen; Lamert Kieft, niet de hond. Caro

deed wat honden doen bij elke pootoptilplaats. Na de tijdlozige dood van Caro liep Lamert Kieft ons straal voorlangs.

Nog eenmaal kwam hij bij ons voorbij met zijn jongstverschenen boek. Gesigneerd op de Franse pagina. *Opgewijd aan Roelie, de kids, the small kids en aan alle honden die met me hebben meegewandeld*. Wij hebben het boek met egards in de doos voor de boekenbeurs gedeponeerd. Ook wij hebben met de schrijver door zijn levensloop meegewandeld; maar wij zijn niet van de hondjes.

Hoewel wij beiden verdienstelijk harmonika spelen, en in de opperkamer een oorkonde aan de tussenmuur hebben hangen getekend door Toets Pielemans – voor bewezen en onbewezen diensten en voor commissariaatwerk in familieverband – , heeft Lamert Kieft onze muzikale kwaliteiten nog nooit in zijn voetlicht laten dansen. Een omissie van de derde categorie, waar wij desondanks weinig Reur! aan besteden.

Hilbert Fictorie van Kluitenberg

kattenhatert

Ik ben niet voor de poes. Welgevoeglijk kan men mij ook kattenhatert noemen. Zelfstandig benaam ik mijzelve eerder als liberaal populist, al voorkom ik tenenenmale gaarne dat die benaming op webkoppenbijbel terechtkomt. Ik koester mijn aversie tegen inheemse en uitheemse katten en poezen alsmede. Katten kriegt het beste van het beste in dit mooie land, derwijlen ze er niets voor doen, uitgezonderd krols miauwen. De lekkerste hapjes, borstvergroting en een bril van het ziekenfonds, bedelbellegies: niets is te gek voor de katten. Ik kan er met mijn liberaal orthodox verstand, noem mij vrijzinnig conservatief, niet aan rekstokken. Mocht ik geroepen worden tot het doorgeluchte ambt van commissaris der overheerser, dan zou ik sterilisatie van katten, en benaam van poezen ook, tot mijn belangrijkste pijlpunt maken. Mijn achternicht is getrouwd met een lubberman, met ervaring in snijden en opkijlen van beren. Als commissaris weet ik hem wel te vinden.

Bezoedeling van ons regionaal, nationaal, heelalaal, halalaal – hoe spel je dat ook al reeds weer? – erfgoed, sta ik nimmer toe. Ten strijde tegen de slordigheid, te beginnen met

grenzen aan invoer van ingeblikt kattenvoer en importstop van poezenmanden en de overgeridiculiseerde draagmandjes voor transport van miauwende en krijsende zangvogeltjesdodertjes.

Katten zijn de benaamste oorzaak van de teloorgaang van onze regionale, nationale en heelalale reductie van onze patrijzen, pimpelmezen, koolmezen en slavinken. En dan verzwijg ik de decadente aankleding van wulpse poezen met als daar zijn kopdoekjes, veterstrings, schaamhaaropdikkers en benaam schaatsmutsen die enkel de gluipoogen van felix laten zien.

Rondweg pornografisch en ondermijning van de wellustige zeden zijn de krolse katten, alsmede poezen die na een aai over de rug de starte in vertikale stand erecteren, alsware het een jonge heer (m/v/transgender). Zoals mijn favoriete president het zegt: Grab the pussy. Pussy in the grub!

Lamert Kieft mag mij volgeerne wegzetten as een bekrompen mannegie van de salonheerenliefde. Hoe waarlijk hij niet weet hoe hij de beddenplank misslaat. Mijn eigenliefde kraait bij mij victorie. In mijn hanige stijl geef ik ultieme vorm aan mijn humane driften en verwensingen. Laat hem niet te vaak mijn rechtstreekse paden kruisen, vermits ik mijn verzameling voestbielen op deze nieuwsberichter botvier; om der wille van het roodvlees tot op zijn ribbenkast.

Tits van Ammerzoden

majoor van de Zwaere Artillerie

Dikke Bertha was mijn gietiezern idool. Door heur ben ik bij de armee te laande gekomen. Niet dat ik in mijn kinderjaren *Kruppstahlgeneigt* was, een beetje enigszins, dat schoon, vooral omreden de *Gründlichkeit* van de Poepen. Dikke Bertha met heur loop en heur parabolische kogelbaanreikwijdte. Dikke Bertha met heur *unverfroren Solidität*. Mijn moeder herhaalde tegen mijn zin herinneringen op aan mijn *junge Leidenschaft*. Op het appèl voor de zaterdagse wasbeurt vertelde ze met *Wasser im Mund* en met *Geschmack* dat ik volgaarne met mijn *Wasserpistole* speelde tot ik vaste verkering kreeg met Bertha van de Heereweg. Ik zat wel wederzijds gretig aan Bertha's patronenhouder.

Bertha was beneden mijn opstand, gewaagden mijn halfadelijke vader en mijn volbloed moeder. Ze gaven de voorkeur aan de frèle Amalia van Solms, van de Kazernestraatweg. Mij werd ongekend een vrouw in de schoot gelazerd. Ik kon me niet keren – ook mijn bips niet – in het keurslijf van mijn standsverschil. Mijn overgave aan Bertha van de Heereweg werd in de wortelstam gebroken, zelfs voor er een roos was ontsprongen.

Ik ontsnapte uit de gezinskrijgsgevangenschap.

De armee bevrijdde mij van mijn voorechtelijke onthoudingsplichten. Zolang ik op mijn brits in Zuidlaren was gelegerd hoefde ik niet uit romantische liefde met vrouwlu te vrijen. Zolang de wapenstilstand met mijn ouders duurde, trok ik mijn heil en zegen in protestantse en roomse militaire tehuizen en in naastburige Casa's Rosa's met kano's, gevulde koeken, lange vingers, en kokoskransen met een voor een militair passend gat.

Lamert Kieft wil mij alsnog aan sentimentele Rats, Kuchjes en Bonen hebben. Ofhoewel ik rond de geboorteplaats van de Drentse erflater ben geboren – Bartelomeus, het ziende blinde jongetje met roofgoedstandbeeld op schootsafstand van de Asser Brink –, bid ik niet voor bruine bonen en kapucijnen, aangezien mijn moeder mij kinderstamppot moes had toegewezen. Ik houd niet van peulvruchten om anusloge redenen als bedoeld in de kloosterregels voor roomse nonnen.

Het was naastenbij niet onterecht verboden aan nonnen van roomschen huize om bruine bonen te nuttigen vanwege zinneprikkeling van hunne edele benedenmondse delen door verteringswinden. De Heilige Jeronimus schreef zijn fixatie in de geheime cultuurtaal. *In partibus genitabilus titillationes producent*. Daor was geen woord Nedersaksisch bij. Ik moet je wat bekennen volk. Na de voortijdige dood van mijn Amalia heb ik op internet mijn Bertha opgespoord. Ze was met de *Rijndam* naar de States gevaren, Berend Botje achterna. Wekelijks, op zondagavond, vuur ik vice versa mijn Zwaere Artillerie, zunder losse flodders op haar skype.

Albert Dekkers

weerman

De Enkhuizer Volksalmanak zit der meer as iens steevaste naost. West-Friesland lig met het weer in de luwte van de voorspelbare Noordzeestromings. Eb en vloed gaot en komt. Niks bezunders. Altiedings insgelijks. Hoge- en legedrukgebieden tussen Hooghalen en Laaghalerveen zörgt veur hiel aander weer as in het Westen. Ik lees mien eigenste Oosterse weerbiebel.

De *Nieuwe Drentse Volksalmanak* van 1947 is mien leidraod. Tussen de buien droog. Overdag geen nachtvorsten. Op 28 april vorst aan de grond. As het regent in September, valt Kerstmis in December. Elke wolk heeft een zilveren zoom. In Maortmaand-Taolmaand kan het kikkers en ratten regenen. Als zilverreigers op één poot staan, hangt onweer in de lucht gedaan.

Trek rechte linies van Enumatil (bij de brugge over het Hoendiep) naor Eppies Bargie (grafheuvel tussen Valthe en Oring), wijder naor De Wiek (an grensrivier de Riest) en weerom naor de brug in Enumatil (onder Briltil). Een perfecte Bermuda-driehoek voor rampen.

Eppie Vos hef hum verdaan op zien Eppies barg (niet te verwisseln met een Friese barg; dat is een keugie, motte of een beer). De ekkelboom op zien

Bargie was hoog genogt en het touw was stark genogt veur de olde Drèentse traditie. (Laot wij oens niet ofpakken deur foezelmannen.) Maar dat heeft weinig met het weer van doen. Al weet ik uit de dikke Jan Buisman, *Duizend jaar weer en wind in de Lage Landen*, dat het op zien verhanging een zunnige dag was, met een aanmaotigende noordnoordwesten wiend. Buisman citeert het *Nieuwsblad van het Noorden* van 2 juni 1888. Het eerste exemplaar van het *Dagblad van het Noorden* waor Lamert Kieft – geweest postbesteller der Posterijen – in zien vrije tied oens tegenwoordigs de maot nemp. (Ga daar toendertied maar eens omheen!)

Om de leste weergaoties met de leste volpassende peerdelulpraoties te vullen; now hiel wat aans op de kette van hetzölfde.

Piet Paaltjens (François HaverSchmidt, domineer uut Foudgum; gien familie) hef een schier weergedicht schreven. *De Zelfmoordenaar*. Het is mijn favoriet weergedicht; niet om de onvermijdelijke dood, maar om het weer in 1852. Kwartet statione. Herfst, winter, lente en zomer zunder muziek. Kold veur de tied.

De zelfmoordenaar
In het diepst van het woud
- ‘t Was al herfst en erg koud -
Liep een heer in zijn eentje te dwalen.
Och, zijn oog zag zoo dof!
En zijn goed zat zoo slof!
En hij tandknerste, als was hij aan ‘t malen.

‘Ha!’ dus riep hij verwoed,
“k Heb een adder gebroed,
Neen, erger, een draak aan mijn borst hier!’
En hij sloeg op zijn jas,
En hij trapte in een plas;
‘t Spattend slik had zijn boordjes bemorst schier.

En meteen zocht zijn blik
Naar een eiketak, dik
Genoeg om zijn lichaam te torschen.
Daarna haalde hij een strop
Uit zijn zak, hing zich op,
En toen kon hij zich niet meer bemorsen.

Het werd stil in het woud
En wel tienmaal zoo koud,
Want de wintertijd kwam. En intusschen
Hing maar steeds aan zijn tak,
Op zijn doode gemak,
Die mijnheer, tot verbazing der musschen.

En de winter vlood heen,
Want de lente verscheen,
Om opnieuw voor den zomer te wijken.
Toen dan zwierf - ‘t was erg warm -
Er een paar arm in arm
Door het woud. Maar wat stond dát te kijken!

Want, terwijl het, zoo zacht
Koozend, voortliep en dacht:
Hier onder deez’ eik is ‘t goed vrijen,
Kwam een laars van den man,
Die daarboven hing, van
Zijn reeds langverteerd linkerbeen glijen.

‘Al mijn leven! van waar
Komt die laars?’ riep het paar,
En werktuigelijk keek het naar boven.
En daar zag het met schrik
Dien mijnheer, eens zoo dik
En nu tot een geraamte afgekloven.

Op zijn grijnzenden kop
Stond zijn hoed nog rechtop,
Maar de rand was er af. Al zijn linnen
Was gerafeld en grauw.
Door een gat in zijn mouw
Blikten mieren en wurmen en spinnen.

Zijn horloge stond stil,
En één glas van zijn bril
Was kapot en het ander beslagen.
Op den rand van een zak
Van zijn vest zat een slak,
Een erg slijmrige slak, stil te knagen.

In een wip was de lust
Om te vrijen gebluscht
Bij het paar. Zelfs geen woord dorst het spreken.
‘t Zag van schrik zóó spierwit
Als een laken, wen dit
Reeds een dag op het gras ligt te bleeken.

Geen ongetwijfeldheid mogelijk. Dichters als bron van mijn voorspellingen. Als *Roet* woekert in April, döt de Mei-zun wat e wul.

Als oetsmieter: het kan vriezen, maor het huuft niet.

Ibrahiem

de Afrikaanse vluchteling

Gaorenklopper scheen aan mij een mooie achternaam, vermits mijn Afrikaanse achternaam mijn voornaam was en Ibrahim mijn achternaam, achter mijn voornaam geplaatst. En die volgorde is nu omgekeerd van plek verwisseld.

Daar in dat darp aldaar schijnt de wereld achterstevoren te worden geleefd. Gaorenklopper betekent een soort van sufferd. Wat achterstevoren uitgesproken – dreffus – zonder naden toevallig gelijkenis is met de fonetische weergave van mijn Afrikaanse achternaam.

Dorpstrommels en klokkengebeier voor het vrijdagmiddaggebed spreken in ons darp aldaar in hun geheimtaal dat ik burgemeester van ons darp aldaar zou worden. Ik had dat votdalijk in de smiezen. *Mistake. Heavy metal mistake.*

Van huis uit ben ik een toverdokter zonder BIG-registratie. Voor ik vluchteling werd uit heimwee en verlangen, bracht ik mijn vrije tijd door met drogen van geitenmest voor brandstof in braaistoofjes, met verdunde en onverdunde spiritus en met eernsachtig spiritisme en nepreligie. Achterna kan ik wel zeggen dat die activiteiten een heel goede start waren voor inburgering in dit frisse land van voormalig turf,

jenever en achterdocht. Als maatschappelijk taak kreeg ik een stoomstrijkcursus sagen en legenden dat het een volksaardige lust had. Al na een maand was ik achterna het Oranjekanaal als gids dikke maten met Ellert en Brammert. Vanuit de hoge transen van het boomkroonpad kon ik door de gefiguurzaagde ogen van de bordkartonnen reuzen witte wieven onder heur kopdoekies kieken. Vrouwlu hebt in dit land van melk en botter-an-de-kont niks te verbargen.

Ik overhoorde de riesige mannenbroeders de culturele woordenschap van de landstaol. Naoberschap, smaangs, bossem, loug, riepe, fiebeldekwinten, eelsk, dommiet, lienpost, wupkar, dissel, teems. Ze waren krakkemikkig thuus in de taol. *Heavy* under de maot. Ik kwam er achterstevoren achter dat de bordkartonnen pedofiele duvelstoejagers vanuit Niedersaksen naar Dokkum waren vlucht en enkel het Fries machtig waren. Maor de reuzen wisten het verschil maank femke en famke niet te duden. Het verschil tussen Foekje en Fokje vreug ik niet ienmaal.

Ellert meende mij te kunnen stangen.

"Wat krieg ie as ie regen achterom leest?"

"Neger," riposteerde ik.

"En wat krieg ie as ie neger achterstevoren dreit?" Brammert legde zien cent op het schaaltie.

Ik gaf de strokartonnen reuzen een ridderslagklappie op de neuze.

'Gaorenklopper," zei ik. "Jullie bint burgemeester maakt."

Harm-Abebe en Geert N'kila

zonen

Vader Abraham had zeven zonen, zeven zonen had vader Abraham. Dat was nog voor het kapottie en de pil gangbaar waren. Vader Abraham uit de Statenbijbel en ook Ibrahiem uit de Koran hadden het verhaal van Onan nog niet elezen. Laten we het zo in druk zeggen; in die pré-korantische tijd bestond nog geen YouTube en nog geen Facebook; waar alles te leren is, ook wat je niet weten wilt over voortplanting. Wij zwarte jongens onder mekaar leest niet in de Biebel; ook niet achterstevoren in de Koran. Domineer Nijlunsing heeft aan ons een goeie, veur het grasmaaien rond de pastorie. Geert N'kila verdient een griepstuver met rondbrengen van de Zwingli-bode (of zo wat heen).

Onans verhaal staat niet achterstevoren in de Koran. Manlu in zanderig Somalië zijn niet opgewassen met terugtrekkende bewegings. Voor ons zeevarend volk geldt: voorwaarts, voorwaarts. Met de boot over de Middellandse Zee naar het land van melk en boerenkool. Somalische geslachten – niet enkelt van besneden en onbesneden vrouwlu – hebt een VOC-mentaliteit. Vedan met de tuul.

Onze vader Ibrahiem de Afrikaanse vluchteling

trekt buiten de slaapkamer de broek aan. Hij mag in café De Eveltas alles zeggen en dat doet hij in zwartwitredeneringen. In onze kashba zorgt ons moeder Somalia veur alle sangen tinten met gries.

Ibrahiem had acht zeuns. Isaak van Sara; de eerste vrouwe. Ismaël van zien bijvrouw Hagar. Zimran, Joksan, Medan, Midjan, Jisbak en Suach bint van de tweede leg. Abraham had Ibrahiem al tweemaal zien. Niks Zanddrent. Niks Onan.

De Heer zei tegen Abraham: Trek weg uit je land, verlaat je familie, verlaat ook je naaste verwanten. Om een gedurig misverstand van de wereld te schoppen: Het is een goddelijke opdracht om eigen huis en haardstee te verlaten. Het vermenigvuldigen was deel van het contract, maar va Ibrahiem en moe Somalia bint meer van delen. Harm-Abebe is van het optellen. Kuj zölf bedèenken wat de lust en leven van Geert N'kila is. Gloeiende garriet en gien ende.

Somalia

vrouw van Ibrahiem

Dat ik een negerin ben, een lichtbrune, kan ik niet helpen. Mijn vader was een neger, mijn moeder was een Ara~~b~~ische vrouw. Wat gleuf angiet heeft mijn moeder gewonnen. Ik bin al bekeerd, zeg ik as een Jehova an de deur komp. Ik bin geboren in een wachttoren an de kust van Puntland, met uutzicht op kapers. Mien veurolden waren handelaars in totslaafgemaakten. Ik heb een riek verleden achternao.

Het gleuf heb ik op een merakel laag euliepittie. Ik bin een liberaal orthodoxe moslima en niet langer aanhanger van de zeuven formulieren van weldadigheid volgens de acte van Verlatinghe in Isfahan in 1372. Met domineer Nijlunsing praot ik geern over Zwingli en Calvijn om de volksaard van onderdanige opstandigheid beter te leren deurgronden.

Lamert Kieft zeg in oens *Liefblad van het Noorden* nooit merakel veul over mij. Hij drokt mij zwartwit in de rol van vrouw van Ibrahiem de Afrikaanse vluchteling. Hij much wel wat meer over mij schrieven, as e duurt.

Intied van de populistische volkswoede las ik

over Zwartenmeer, Zwartenweg (der bint zeuven straoten in de Olde Laandschap met die name. Maar ien Zwartenweg in het Duutse deel van Drenthe. Kepas.).

Het *Huus van de Taol* wul geern plaatsnamen in de volkstaol. Mooi. Emmen. Erica. Orvelte. En as ik der wat van zeggen mag. In Nörg komt een neie woonwiek met dure en goedkope huzen. Mooie kaans om ok straoten naor neikommers te numen.

Moslimweg, moskeeweg, minarettenweg. Een kerkweg is der al (de kerke stiet der nog). Torenweg kun ie ok zo vinden (met toren). De wegkemissie kan een veurstel van mij verwachten. Lamert Kieft lat dat onderwarp al te lange op de beddeplaank liggen.

Wij hebt in Huize Blankensteijn met onze Harm en Geert een broen leven. Oenze buren hebt ok een broen verleden. Schept een baand.

Ik bin merakel goed in naaien. Zul je niet verzinnen wijl ik uit een warm land kom met merakel weinig neimachines.

Van mijn djellaba en van mijn hoofddoeken heb ik Jägeronderboksen maakt met dubbele gulp. Kunt achterstevoren en binnenstebuten om de edele en onedele delen. Lekker warm. Ook voor mij. Schaopen veur Ibrahiem en de grote jongens.

Wij bint hielendal integreerd. Wij zit op de bril bij kleine en grote bosschoppen. Dankbaor veur de inburgeringscursus: wij kunt wc-pepier linkshandig en ok rechtshandig gebruken. Maor dat huuft niet meer sund wij een warmwaterspuling veur oenze brune uutgang hebt. We eet met de tien geboden.

Moi volk. Kom der bie.

Jalving

oude opperwachtmeester

Gloeiende garriet en gien ende. Asof ik gien belangrieke drokte genoeg an de kop heeft. Net dat de plietsiewagen bij Beertje Hindriks veur de APK is – en veur smeereulievervarsen – krieg ik van Ludo, mien opvolgend kleinkind die op kantoor het alarm bewaakt, bericht dat de moe van wetholder Karsijns an de snelweg stiet te verkleumen.

Ik in de leenauto der gloeiende garriet op of. Stiet de moe van de wetholder achter het rekkie van de rollator naor het veurbijsoesende verkeer te kieken.

"Gloeiende garriet en gien ende," zeg ik. "Dit is gien goeie plek om autonummers op te schrieven." Ze begreep mij niet. Bijkaans in toezel. "Hoe kom ie hier? Wat doe ie hier an de levensaoder van Sodom naor Gonorroe?"

"Weet ik ok niet," zeg de moe van de wetholder. Ze lachte naor mij asof ik gien vaste verkering meer had. De rollator had zunder heur te vraogen naor het plietsiekantoor beld.

"Gloeiende garriet," zeg ik vanneis. "Hoe kom ie hier in de barm terechte." En om mij in te dekken zeg ik der achternao: "Alles wat ie zegt kan tegen joe gebruukt worden."

H. Karsijns, wetholder in dat darp aldaar, hef

zien moe uut de wagen zet. De Pé-van-der-Aa-en-Hunze wetholder met zien rooie kop. Salonsocialistische anjager van de verloedering deur het minderhedenfemiliebedrief. Oeze Volk.

Stoppen op de vluchtstrook is gloeiende garriet een overtreding van de wet op de verkeersveiligheid. Achterlating van wat dan ok in de barm, is een misdrief in de zin van milieuverordonnanties; ok as het de draagmoeder van joe is. Met meer as 130 op de kette der vandeur met achternaolaoting van persoonlijk erfgoed; misdaod integen onmenselijkheid.

"Mien zeun mag mij niet," aldus zij.

En of ze heur zeun in bescharming nemen wol, zee de moeder van Karsijns: "Hij hef het niet van mij. Ik bin der bij introuwd."

Gloeiende garriet en gien gien ende. Een opperwachtmeester an de snelweg uutleg geven over erfelijkheid en opvoeding. De va van Karsijns hef hum in het polhokkie verdaan. Gloeiende garriet. Het riebewies was e – veur god en vaderland – veur de eeuwigheid kwiet. Wetholder H. Karsijns betrapt met zien va in de leasewagen van de gemeente veur visuele inspectie van de straoten met klaore jenever achter het stuur. Gloeiende garriet en gien ende. Misbruuk van de sociale voorzienings. Altied bij de rooien. Gelukkig hef Hendrik Jeuring met zien recidiverende gespitsbroeders goed veur de olde Karsijns zörgd. Schier graf achter de beukenhege.

Now de rollator nog.

Beertje Hindriks

garagehouder

Chevrolet impala vind ik de mooiste wagen. Achterin de garage heb ik het eerste model. Jammer dat de motor der niet meer in zit. Het oog wil ok wat. En wat het oog begeert kan het hart kriegen. De butenkaant.

In de fietstied van de vierdaagse zet ik de Chevy bij de pomp. En lokwagen om het volk naor raketten en cornetto's te kriegen. Bij alle fietsen de stekker der in. De mieste tegenwind zit ja niet in de baand.

De bard van de Verlengde Pannekoekendiek heb ik vraogd een platte versie te maken van *The chevy got stuck* van Corb Lund. Muzak veur bij de pomp.

Niks. Wol der niks met van doen hebben, ok niet met het liedtie van Don McLean.

"So bye-bye, Miss American Apple Pie.
Drove my Chevy to the wiekswal,
But the wiekswal was dry.
And them good old boys were drinkin' klaore and kwast
Singin', "this'll be the day that I die."

Der bint meer as genogt liedties over die wagen, zee e. Een liedtie over een fietse was hum meer as zat.

Geern had ik uut de kofferbak Am-Ericase appelsloffen verkocht, *mit Sahne*. Aander maol.

Maor..., wa'k je noou toch nog zeggen wil.

Ie kunt mij niet anspreken op wat aander lu met mien leenauto's doet. As rooie wetholder H. Karsijns zien moe an de snelweg achterlat bij een hectometerpaoltie, dan is dat zien eigen bedoening. Ik huuf daor in het openbaor gien weet en ok gien mening van te hebben.

As de va van wetholder H. Karsijns – liberaal, net as alle middenstanders *daar in dat darp aldaar* – meer as 130 op de kette zet en niet deur opperwachtmeester Jalving uut de wanorde roepen wordt, is dat niet mien geldzaak.

De Karsijns en de gemeente – met driemaondelijkse achterstand –, betaalt de lease-rekenings. Daor heur ie Lamert Kieft nooit over. Dat huuft ok niet.

De Karsijns speit niet in een klaore. De olde Karsijns speit hielendal niet meer: zien liek is deur Hendrik Jeuring netties diepe wegwarkt in het zaand. Betere Zaandrent tref ie niet.

De wetholder zag ankommen dat zien Pé-van-der-Aa het niet redden zul. Betied is e ofsplitst en met Partij veur de Wilde Knorhanen veur humzölf begund. Zie moe wol niet op hum stemmen. As salonsocialist hef hij zien moe in de barm achterlaoten. Mien zegen hef e.

Ik lease mien vaste klaant mien rooie potloodstip. *Until your dying day*, zee ik der bij.

Jantienus Schut

Jan Eulie, patatbakkert

Eigenheimers. Oeze Volk wil Eigenheimers. Ze mut niks hebben van tapas, van mini- en maxi-loempia's, van kebab en van sushi. Vertrouwde en veurdelige eerpel van eigen zand- en dalgrond; dat wult ze. Volgens zij. Alles is veurbakken, dat maakt de lu *daar in dat darp aldaar* tot de gelukkigste lu van de wereld. En omstreken.

Ik bakke volkseigen Eigenheimer in koolzaodeulie uut Westerketier (Grunn). Der bint lu die de veurkeur geeft an Schoonebeeker eulie. Maor as ie het mij vraogt – ik bin van het Hoogevène – heurt de Schoonebeekers en de lu van Coevorden der niet echte bie; bij de oeze volk Eigenheimers. Maor ik verkope ze geern van alles. Handel hef niks van edoen met geleuf en ofkomst.

De Partij Veur Veenvolk is de grootste in disse omkriten. Lu uit het Westen – waar de Wijzen niet vandaan kwamen, aldus zij – raken tot in Brussel in toezel over de stemkeuze van Veenvolk langs de grub met Niedersachsen. De geleerden zijn niet geleerd genogt om te duiden wat ik alle dagen en benaam in de late nachtelijke oelenuurties an de frituurkot heure.

Het is de Karke. Lu komt niet meer in de

Roomse Karke en ook niet in die aander huzen van nepreligies. (Alle religies bint nep. Allent Geld is de echte. En eigen volk.) Muzelmannen kerkt zolange het duurt nog in de moskee, apart van de muzelvrouwlu; maor die bint onzichtbaor.

Nog gien eeuwigheid eleden reupen pastoors, en kapelaans ok, van de preekstoel om de Katholieke Veen Partij rood te kleuren, en domnees van de kansel insgelijks maar anders.

Daar in dat darp aldaar staat een Pool, gien bouwvakker, maor een echte gezalfde, met zien kruus aan het front op de preekstoel. Bijkaans met dezölfde stemveebosschop veur de onheidense tomatenplukkers komkommersnieders, schilders, timmerlu en glasvezelgeutengravers. *Bosje mój*, zeg de Pool. Maor lu hier verstaot gien woord over de grub. Moi zegt wij. Wij kiest veur het veen. Wij hebt oenze eigen spraok. We laot oens het kleine geluk niet ofpakken. Deur gieniend. Niet deur Hollanders, Polen, Turken, Duutsers of deur zwarten. De ieniege zwarten die we hier kent, bint zwartwarkers en zwartspaorders.

Ik heb dit vanzölf niet van mezölf. Wat ik van mezölf heb, daor blef elk vanof. Zölfs de vrouwe blef of van wat van mezölf is. Bij heur zit ik met mien vette vinger(s) overal an. Dat hef ze geern.

Ik heure alle menings an de patatkot. Lu hebt gien geheimen veur mij. We bint en blieft onder mekaar. Dat is oens demografisch recht. Elk die der aanders over dèenkt komt wij geern in de muut.

Patatje oorlog kunt ze kriegen.

Arend Oosting Gzn

rustend verzetsstrijder en rustend landbouwer

D*as Schwein ist tot*, zee mien va. Het was ende '42. Ik haalde gelijksgezinds de flesse jenever, die ik op de zwarte markt bij een NSB-er kocht had, uut het stro. Dat mut we vieren, zee ik. Wij drunken der twee met suker (niet op de bonnegies) en sleugen mekaar op de scholder.

Met de litersflesse half leeg. Zee mien va. "De bere lig nog in het zwienhok."

"Watte?" zee ik.

"In het zwienhok. We mut het krang begraven of heen de krangenjeude brengen." Aldus hem.

Ik miende dat *Schweinhund* Adolf H. dood was, maor dat was niet zo. Ik had mien rol as verzetsstrieder der geern veur overgeven. Ik was nog jong en ik was met vaste lösse verkering niet zo van avonturen met bijkaans mortale ofloop.

De bere gung veur een daalder en een halve stuver heen de krangenjeude. De buren an weerskanten gungen Oostwaartsch! Katoen onherstelbaar heen Theresiënstadt en Mook onherstelbaar heen Stalingrad. Ik gung nao een darde klaore herstelbaar heen Geesje van de Roege Bulten. Het spul was nog aal op de wagen.

Ik had het veurdiel van de *Frühgeburt*. Vrog

genogt geboren om an het verzet metan te kunnen doen. Oorlog as eernsachtige diverdaotie.

Lamert Kieft, postbode in ruste en vrijwillig kronikeurnoot is van nao de *Spätgeburt*. Ie heurt mij niet zeggen dat e net kieken komp. Die man heeft een scharpe, analyserende blik. Is het niet zijn eigenste blik, dan is het wel de blik van zijn Drentse patries.

Ik mag hem wel, ondanks dat hij mij onderwaardeert in zijn berichtgeving. Ik vule mij niet minder. Minderweerdigheidsgevulens laot ik over an de lu uut het veen en van het zaand. Ik verloochen mien Grunneger roots niet. Wij van boven de Semslinie bint trots van huusuut. Erfelijk goed bepaold.

Lamert Kieft was een goede biologische boer weest; als hij maar kapitaal had gegaard. Had hij om bij te verdienen geen stukkies hoeven schrijven, naast de WAO en AOW.

Pa Ling, de Afhaalchinees achter het loket van restaurant *Hoe Lang op de Es,* gevestigd naast *daar in dat darp aldaar* – specialist in dood zwien: Babi Pangang – kende de spreekwoordelijke Grote Muur-geneugten van een boer in ruste: De zon komt op, de zon gaat onder. Langzaam telt de oude boer zijn kloeten.

Anton J. ter Brake

journalist (28)

Ik ben een jonge hond in de verslaggeverij, maar ik weet allengs hoe de konijnen rennen. De konijnen zijn de columnschrijvers die met blanke sabel hun cursiefjes bij mij inleveren; per mail! Ik mag hoofdredacteur spelen en afwijzen als de inhoud beneden het maaiveld is. Tiemen Reinders (1950-1977), uit Grol meen ik, heeft een klein en ingedrongen oeuvre achtergelaten voor hij de pen in het pennenbakje daal liet zakken. Toch zie ik de geest van deze jonggestorven woordartiest terug onder de columnisten; zelfde stijl, zelfde korreligheid, zelfde soepborddiepgang. Ik weet soms niet meer wie echt is en wie een pseudopenfriend.

Ik draag al een jaar Anno Nu zorg voor cultureel en moreel erfgoed op de weekpagina over ons kent ons. Klederdrachten en de aangeharkte ruimte rond de boerderij: erfgoed. Rieten daken (met subsidie) en zonneplaten (ook met subsidie) en plastic bruingeverfde kozijnen (ook met subsidie). Bij ons in het dorp en op de es is immer merakel gedoe. Wij beleven wat af met elkaar. Dat is ons bestaansbrood van de dag voor de avond valt.

In De Eveltas bemerk ik de dichters en

column-auteurs in een zeldzaamheid. Ik zie ze nooit in mijn struikcafé. Graag zou ik een jonge met Harteveld drinken (pseudoniem), of met Boerema (pseudoniem), of met Koster (pseudoniem in een rekenkundige reeks van pseudoniemen), of met Doornenstruik (geen pseudoniem), of met Oosterwoning (ook geen pseudoniem), of met Ufkes (weer een pseudoniem). Als jongehondverslaggever ambieer ik milde dronkenschap met vrouwelijke en genderneutrale collega's met haar op de kiezen en elders. Los in de blouse en muurvast in de broekspijpen.

Ik ben van ontbloten, niet van geslachtloze bedgeheimen, maar van ontzenuwingen van achterkamertjesgedragingen. Scopes, daar houd ik van; met aardbeien en vanille.

Wat ik wel weet, echter, zo'n uitgesponnen tijd leef ik nog niet van de pen, is dat de dichterstuin rondom het erf dun is beplant; ook smerig roet woekert niet op de zanderige zandgronden. Het alluviale in de poëzie is gemankeerd; net genoeg om de pagina te vullen.

Lamert Kieft is een mooie baas. Hij trekt de sporen in de bospaden en gaat van Drees. Aan mij om zijn erfenis notarieel in *Schepers Erfgoed* vast te klinken. Ik bekijk mijn werk van de klare klantlijnen. Ik maak elke week een nieuwe traditie. Erfgoedontwikkeling voor het nageslacht. Verkering heb ik nog niet met Annie M.G. Schmidt. Een kind in het stro zetten, kan zonder verkering. Ik kiek der meermalig naor uut.

Johannes Witting

amateur-archeoloog

Wie een gat graaft, kreg altied zaand in de onderboks. Ik graaf nooit een gat veur een aander. Veur mij is zaand, en veen, en klei, en löss niks aans as de biebel van mien cultureel en moreel arfgoed. Alle geschiedenis is begraven. Zaand der over, zeden de lu. De hunebedden die now schier bloot in alledaags weer, en in wiend, fotografen, en verslaggevers, en pensionado's, en butenlaanders, en binnenlaanders op fietse liedzaom undergaot, waren eerstdagelijks onder zaand verstoven afgedekt. De afgezette doden, en urnen, en bloedkralen, en vuurstenen, en trechterbekers, en klokbekers, en standbekers, en touwbekers bint het veiligst onder een bult zaand.

Op de kaort staat 54 hunebedden en daarbij en tenaaste nog langgraven met onontdekte dijbenen, en scholderbladen, en gebreuken heupen van Neanderthalers, en oerossen, en rendieren. En wolven ok.

Lange jaren zocht ik naar bloedkralen en zulvern gespen om daarnaast mien naam in een vitrine van het Drents Museum terug te kunnen lezen, naastebij die grasmaaimachinevuurstenen van Tjerk Vermaning. Die tied heb ik achter mij laten passeren.

De vrouwe gaf mij, vlak na haar trouwen met mij, een ooriezer van heur otie om te begraven en eerstdaags met de metaaldetector weer op te doen graven voor een plek op Schepers Erfgoed; cultuurpagina in het *Dagblad van het Noorden*.

Ik was nog jong en onbezonnen, zonder abonnementen. Uit passie begreuf ik het ooriezer en de sluting van mien eigenste broek op de es. Het laand van Arend Oosting Gzn. Jaoren laoter kwam daor *pigtail* Hoe Lang op de Es. Ik was der as de wilde knorfazanthaan bij; bij de bouwputte. Niks as spiekers, schroeven, moeren, keilbouten in het zaand en een ploegscheer in de vörm van een zweerd.

"Hej de batterije van de metaaldetector nog vol?" vreug de vrouwe.

Sund die tied spit ik enkelt nog zunder kepottie om de elektronica.

Veuls te veul later greuf ik op de es een skelet van een mèens boven het maaiveld uut. Dat miende ik. Het was een barg, een zwien met een koppelriem. Op de gesp stun *Gott mit uns*. Ik wus hoe late het was. Kwart over de sluus, rap hen huus.

"Ie hebt geschiedenis maakt," zee de vrouwe. Ze wol mij ter wille weden.

"*Das Schwein ist tot*," zee ik. Ik kende mien klassieken.

"Zaand der over," riposteerde de vrouwe.

De boks zakte mij of.

"Stoefzaand," zee ik.

Hendrik Jeuring

gemeentelijk voorman en grafdelver

Klapperbomen hebt wij niet in oens darp. Mooi zul dat weden; kokosnotenbomen instee van wilgen. De spitsgebroeders Harm en Geert Waning zul ik geern eigenhandig opknuppen in de hoogste klapperboom. Sund ik de vergunning veur de karabijn verlopen heb laoten, zin ik op aander middels om het spitsgeboefte in het graf te laande te kriegen.

Ik heb het te veurzeggen over de werkmanlu en tegenswoordig ook werkluvrouwlu van de plantsoenendienst en van de straatschrobberingen. Pure werkverschaffing, zuivere arbeidstherapie, geldwegsmijterij voor post-traumatische-overstressstoornissen. Van niksdoen is nog nooit een mèens mu eworden. Ik kan het niet vaak zat in herhaling zeggen. Laat het gewone volk en ook het ongewone volk eens gewoon een graf delven. Van spitten, daor wordt gien mens minder van. Schoon werk. De begraafplaats ligt op het Drents plateau, met zand aan de bovenkant en keileem diepe daaronder. Een liek hef gien last van keileem en de dooien ligt prachtig en rustig onder de podzol met mooie parkeergaragetekenings in de koel, as in het UMCG en in de grotten van Lascaux.

Domineer Nijlunsing kan het zo mooi zeggen. “Wij hebt der gien weet van met hoeveul muite wij in de wereld komt. Wij hebt der enkel

weet van hoeveul muite het kost om de eerde te verlaoten." Domnee hef ongeliek.

Ik weet hoe makkelk het is. Bij mij op de akker is der gieniend die de eerde achter hum lat. Elk komp onder zaand. Een mèens niet iens zoveul meer as een lilleke stienebult onder zaand.

De va van wetholder Karsijns kreeg op verzuuk een dubbelgraf. Niet boven mekaar; naost mekaar. De olde Karsijns was bij leven veurzitter van de Partij van de Biesten. An het ende kommen nao een anrieding met een koppel reeën op de snelweg van Sodom heen Gonorroe. (In warkelijkheid emmer omschupt in polhokkie van opper Jalving.)

Op zien verzuuk – notarieel vastelegd – is e naost zien Drentse Patries begraven. De hond had gien stemrecht, niet actief en ok niet passief, maor lig naost de baos. De veearts vun actieve euthanasie op de hond een zaak van rechtveerdigheid; ok al kun e gien *last will* van de hond vinden in de dossiers van de kynologenclub alhier. Ienzaomheid – ok van een hond – is een goeie reden veur een spuitie.

Persoonlijk heb ik muite een graf te spitten veur een zölfmoordenaar. Dat had die man of vrouw ok zölf doen kund. Wie de haand an humzölf vertilt, wet ja hoe laat de dood komp.

De spitgeboeften Harm en Geert Waning huur ik velendal in voor die delfklussen. Ik mag ze niet wit en ook niet zwart betalen. Annie M.G. Smidt lost dat veur mij op. Kopen bij de Spar is sparen bij de koop. De spitsboeventronies kriegt veur een volle kaort een week strafkorting. En een boek kedo. *Zölfpetret mit Sparzegelties*. Lezen zal ze leren.

Ludo Jalving

kleinzoon

Het lot van kleinzeuns lig in de buuts van opa. Opperwachtmeester Jalving wet hoe de hazen en fazanten lopen in *Daar in dat darp aldaar*. Ik heb as broekie een particuliere opleiding achter op mien rugge en op dat diel waor as de rugge een aander naam ekregen hef.

Van een pak op pens is nog nooit iene minder worden, zee mien opa. Ik zee dat ik ienmaol wel genogt vun.

Ik kreeg de gummiknuppel en de lange latte, en de bosschop mij nooit deur iene te laoten betrekken. Ok niet deur rooien.

Ik was der bij toen mien opa de moe van wetholder Karsijns uut de berm van de snelweg van Sodom heen Gonorroe haalde. De opperwachtmeester – zo nuum ik opa in diensttied – tilde eerst de rollator in het plietsiebussie en de wedevrouw der achteran. De opper achter het stuur. Ik der naost op de *dead man's place*.

"Gloeiende garriet. Waar wacht ie op?" aldus de opperwachtmeester.

Ik begreep hum niet.

"Der uut. Dit is een dienstbevel."

Aandermaol begreep ik mien opa niet.

“De rotzooi. Gloeiende garriet en gien ende.”

Ik de wagen uut met motblik en veger. De peuken, het bierflessie en een gebruukt kapottie as bewiesmateriaal in een plestieken puut.

“Wul ie now of laoter plietsieagent worden of niet?”

Het was een retorische vraag. Ik wus gien antwoord.

H. Karsijns

wethouder

L*evende leegte* much ik as eerste in ontvangst nemen. Een schier boek over dementie om op het gemak te lezen. Ik lees normaal niet. Miestentieds. doe. ik. normaal. Ik lees ok niet in het Nedersaksisch, maor as ik der met in de krant kommen kan, bin ik niet te beroerd om een boek an te krijgen. Normaal is bij mij gewoon biezunder.

On the road again naar de feestelijke bijeenkomst in gesloten kring had ik mijn moeder op de achterbank gestuwd; de rollator – met vijf zwenkwieltjes – in de kofferbak van de gemeentelijke leasewagen. Mijn hiele bestaan in dienst van gemeenschap; lichamelijk en geestelijk ook. Altied beschikbaar veur aanwezigen en absenten.

Ik zag mijn moeder in de achteruutkiekspiegel. Hoe haatte ik in die gesplitste seconde, als kajuitsocialist met dyslectische dialectisch communistische trekjes, mijn moeder. Ze hef nooit, ik herhaol vanneis, ze hef nimmer en nooit op mij stemd. En ook niet op mijn Partij van de Wilde Knorhanen. Voor de derde maol vreug ze of de kofferbak goed dicht was en of de rollator wel metkommen was.

Het was mij ten inenenmaal als *Jähhunger* dat

of de vol-klappermelkse griesmeelpudding mij aanbrandde. Ik rook zoerige lucht van verschroeid rubber en van een vrouw met een eindige levensloopwil zunder euthanasieverklaring in het handtassie. Nargens een opperwachtmeester in de Nedersaksische jachtvelden te zien. Ook niet op de N9-snelweg naar het Europese Elysium van Beethoven. Ik was hielendal en finaal an mezölf overleverd.

"Genogt," zee ik tegen mien moe. "Veur de ieuwigheid."

Ik was merakel rustig. Eerst de rollator met vief zwenkwielties, en achterna madam heurself.

"Der uut," zee ik. "Oan't sjen." Mien moe praat gien woord over de grub. Ze herhaalde "Oan't sjen." Ik reed de vrouw, die zee dat ze mien moe was, tot in het bermgras tussen omkeerde asbakken en lege bierflessies met statiegeld. Ik stapte in. Ik kek niet achterom – wetholderstrek – en ik stak een sigaar in de brand om de schroeilucht van het olde wief te verdrieven.

Widow out of my eyes. Ik was Grolloo voorbij. Bij toeren wordt van een politicus ruggengraat en daadkracht verwacht. Bij toeren. De teller op 163. Ik heurde een oproepende app. Ik keek op het scharm. De thermostaat vreug mij of e de cv-ketel an kun zetten; veur warmte bij thuuskomst.

Dropping mum an de *high stairway to heaven* is het beste wat ik andermaal in mijn ambachtelijke levensloopbaan in dienst van volk en vaderland implementeerd heb. Moi Volk.

Lukas Hoving

chef algemene zaken

De nachten dat ik naost joe lig. Ik leut de vrouwe de zin niet ofmaken. Ze ligt alle nachten naast me, vermits ze niet elders nachtdiensten heeft, eerst in loondienst en in tegenswoordiger tijd als zzp-er. Zeldzaam Zonder Partner.

Mijn rol in *Bij ons in het dorp alhier*, de vaste stek van Lamert Kieft in het *Dagblad van het Noorden* is me veels te krap. Ik heb meer in huis dan mijn vrouw en algemene zaken. En als ik achter op mijn tong laot kieken, heb ik het wel gehad met die nachten naast haar. Bijkaans had mijn enige en wettige echtgenote – over die niet wettige wil ik niks in de krant lezen – het ook wel met mij gehad.

De nachten dat ik wakker naost joe lig, herhaalde zij, die van mij. Ik had haar met haar gerust hart – dat regelmatig hapert– uit kunnen laten vertellen.

Ze dacht aan verandering van lucht, zand en veen. Dat we al genoeg uren, dagen, maanden, jaren aan de andere kant van de provincie vliedender wijze hadden doorgebracht.

"Waor wul ie hen?" vroeg ik.

"Is burgemeester niks voor joe?"

"Is dit een retorische vraog?' vreug ik zunder

verlangst naor antwoord. Ik wus het antwoord al jaoren.

Ze zee niks. Ik vuulde heur warmte deur het dekbère heen en ik reuk heur locht tegelieks met de locht van de hond an het voetenènde.

"Burgemeester van Zuud-Barge?" prebeerde ik.

"Ik dacht eerder an burgervader van Wittenminder."

"Wittermeer?" Ik deud of ik ze niet op een rijtje had.

"Nee," gromde mien bijslaop, "Zwartenmeer vanzelf."

Iniens gung mij een helder en klaor locht op. Ik wol heur wel smokken – dat aander deuden wij deur niet-lethale ofwieking van de anti-lig, die enkelt met een overdosis Recht&Averecht in het ende kwam, al jaoren niet meer –, maor smokken had ze, tegen de tied dat hanen kreien, een hekel an. Pro-staot luusterde niet meer.

"Der is niks op tegendeel om op het land van je volk van herkomst te gaan wonen."

"Ma' starven," gulpte mij uit het keelsgat voor ik der ergernis in had.

"Met mij," schmierde ze. "Met mij."

"Om, vanwege," zee ik met falsetstemmegie als van een lokaal beroemde zanger.

"Omdat de grond van joen volk ook heel mooie vruchten heeft gedragen. Die lu waren niet enkel dom en achterlijk."

"Net als ik," ontsnapte me. Een haan kreide.

"Net als ik." Ze smokte mij.

"Burgemeester," zei ik tegen de hond.

"Daor kom ie weg," zee de hond.

"Vot," blafte ik. "Vot. Vot."

Minie Moesker-Hemel

wedevrouw

Ik bin beroepswedevrouw. Tegen elk die het horen wil zeg ik dat ze geen medelieden met mij hebben huuft. Zo heb ie een man, zeg ik, en zo lig e under joe onder het zaand. Het had net zo ienvoldig aansom weden kunt. Hij stun op de ledder. Ik niet. Wat kan'k der wijder van zeggen? Niks.

Het was zien hemmeltied. Niet die van mij. Gelokkig heb ik de foto's nog. Mien schoonzuster hef een filmpie maakt van de begrafenis. Kun ie op YouTube bekieken. Intied ik dit zegge is zien leste gang meer as 1.234.567 maol bekeken en niet ien met de doem naar beneden. As ik dat weten had, had ik een aander jurk antrokken. *How then also*. Mien haor zat as het zitten mus. En daor gung het ok umme.

Mien leven is nog bij lange nao niet *volendet*. Ik bin der niet zat van. Niks komp mij uut de haanden, maor dat huuft ok niet. As wedevrouw bin ik een baken in zee. Kiek uut. Vermaak joe *Daar in dat dorp aldaar*, veur *Daar in dat darp aldaar* joe verrinneweerd.

Wedevrouw, of wedeman, ik kan het joe van harte anbevelen. Denk om de foto-albums veur weeromblik op een voltooid levenseinder

Ruby Heavens-Farmerman

clean sister

I am a professional widow. No need to feel grief for me. Once upon a time you have a husband. Once upon a time a husband has you or me. Dying is as simple as *bonjour* (That 's French). He was on the highstairway to heaven. Not me. He dropped in the shit of the cattlegrub. Not me. What can I tell wider of it? *Rien du tout* (That's French vanneis).

It was cleansing time. Not for me. I have a cleanmakester. Happily I can see photo's of the funeral. And on YouTube there is a burning movie of his cremation made paramountly by my *schoonzuster*. Overlooked more than 7.654.321 times easily to go. All thumbs upstairs. Notice my dark blue *jurk* with stars and diagonal stripes at his burning fire. *Hoe dan ook*.

My life is yet in the long run not *volendet* (That's Duuts). Life is not satisfied with me. There is no need to get bored with it. Nothing slips out of my hands and of my feet. No need to fall off. As a widow I stand as bacon in a butchery. Look out. Do not slaughter yourself. Live *There in that village over there*. Before *There in that village over there* slaughters you.

Widow, or widower; a good choice. Mind the steps to heaven. Don't forget your camera.

Dhr. Elting

bovenmeester

Culturele priezen gaot met vaste treden an mij veurbij. As ik aandermaol in een pries val, is het de pries veur de minste lauwerkransen an de mure. Elke aovend pries ik de dag die veurbij is. Smaangs vergis ik mij en pries ik de dag die nog komp. Tot disse dag antoe is dat nog nooit misse gaon. Nao elke nacht kwaamp der altied een aander dag. De zunne stun niet stille. – Is maor ienmaol gebeurd. – Mien kop lig op het kussen: En toch beweegt ze.

Elk van mien volk *Daar in dat darp aldaar* ken ik bij naam en toenaam. Van minstens tien ken ik ook de belasting die ze betalen. Ik vul de formulieren in voor wie dat niet kan of wil. Schiere bijbaan. Kan ik zien hoe succesvol mien leerlingen bint in ontwieken van alles en nog wat. Hoe leger de schoel, hoe hoger de aftrekposten. Ik heb het verkeerde vak keuzen. Merakel en wisse. ik had beter postbode of/en journalist worden kund.

Mijn hoop en mijn betrouwen is op de koning. Ooit komt er een tied dat ik door majesteit op het schild wordt gehesen.

Majesteit en de vrouw moogt *Hier in het dorp alhier* en *Daar in dat darp aldaar* wel wezen. Geeneend die butenlaanders met meerdere

paspoorten stro in de wege legt. Desondanks het tegenovergestelde deel niet is onbewezen, bint wij – van oeze volk – milde en vrundelijke nazaten van Kaninefaten en aander veurmalige Duutsen auswendig Niedersaksen en Nordrhein-Westfalen. Bijkaans Lippstadt en Münster als bron van ontspruiting. Ie kunt oens volk wel bij de naberplicht hebben.

Hartelijk welkom an disse speelkant en an de eernsachtige aander kaant van het Oranjekanaal ook, desondanks de herinnering van voorheen de grootmoeder van de koning aan boer Koekkoek van het Hollandsche Veld.

Zoals Lamert Kieft met enige zelfbevlekkende smeuïgheid uit de autobiografie – *Eenzaam, maar niet alleen* – van voorheen de majesteit citeert.

Kamerlid van de Boerenpartij Hendrik Koekkoek komt op audiëntie bij de vorstin; zeg maar op visite. De boer tikt keunigin Juliana bij ankomst bij de linkerborst en bij het votgaan op de rechterborst. Op navraog zegt de boer van het Hollandse Veld. “Oh, mevrouw, volkseigen traditie. Der is een tiet van kommen en der is een tiet van gaon.”

Now ik dit zegd heb kan ik het lintie wel op de rugge schrieven. Zo doe ik mezölf aal weer bij de bok.

Anouschka Eding

baliejuffrouw

Alles weet ik van elk. Ik bin de gelukzaligheid zölve. Alles van een aander weten maakt mij gelukkig. Ik kiek ze der niet op of, en ik kiek ze der niet op an. Aander lu bint ook lui. Ze weet niet merakel veel van me. Ik sta en lig niet op Facebook. Ik Twitter niet en ik Instagram ook niet. Van mij gien blote kont of aander blootgeverij op het internet. Al heb ik maangs van heuren zeggen; van Karsijns, Jalving senior, Jalving junior, Beertje Hindriks – die gedurig de rekening veur gebruuk van de leasebak brengen komp –, dat ik wel een figuur en een kop heb veur het internet van datingsites.

"Intranet," zeg ik. "Vind mij op mien intranettie." Domme hengstige lu, teugelloze minnezinnige manlu.

Ik drei mien kont en mien diensten in zundags goed. Ik heb de nachtsleutel van de zaak. Ik heb alles onder controle en in de smiezen. As ik het met mien verstaand niet redden kan, gebruuk ik mien lief. Boezem enzowathen. Ik ken gien glazen plafond. Bij mij in de slaopkamer heb ik een spiegel tegen de lage zoldering.

Ie vindt mij *Daar in dat darp aldaar*. Nao het lös hoes omarm ik benaom as mien naoberplicht lösse zeden en mandielige gebruken. Dat is oens gelok, benaom gelok van mij, van mezölf en ik.

Grietinus Lubbelinkhof

leerling-werkman

De roets heb ik in Geesteren. Mien grootva en mien grootmoe bint emigreerd heen *Daar in dat darp aldaar*. Ik bin de derde generatie in deze Neie Laandschap. An mien tonge is nog te horen dat ik niet van hier ben. Gieniend sprek mij daar opaan.

Lu zegt aldus: "Van merakel veul lu kuj an de stemme heuren dat ze van Eldersloo komt. Bij oe niet."

As ik niet vrömd kiek en niet met de ogen knipper, zegt ze vanneis aldus: "An joe kunt we niet zien en heuren en zwiegen dat ie hier niet vot komt."

"Veur mien hiele leben," riposteer ik. Dat is genogt, afdoende en finaal. Ik gao an mien leerlingwark. Ik heb mien volk wel in de smiezen en in de rekening.

Domineer Nijlunsing

zielenscheper

God is nooit in dit dorp alhier gesignaleerd. Sterker nog; mocht mijn opperbaas zich ooit in een of andere gematerialiseerde geestesverschijning laten zien in *De Eveltas*, in de garage van Beertje Hindriks, op mijn kansel, of in de slaapkamer van Wipke Bosklopper, Hij of Zij of Het zou niet zijn herkend omreden van Zijn, Haar of Het transgender gewoonheid. Elckeneen die zich aan de andere kant van de droge sloten, in de ruigte van de geprivatiseerde Staatsbossen, onder het kinderhunnenbedje of op de sangen heide met enige filosofische aanstellerij vertoont, kan op een loeiende brandstapel rekenen, waar roomse Jeanne d'Arc jaloers op zou zijn. Een heidens paasvuur van coulissenlandschapstrubbenhout, achter eindstation de Paasbergen, waar de kriminele gebroeders Roelf en Geert Waninge instantaan een stijve – nek – van zouden krijgen; heetgebakerde broodkruimeldieven.

Ibrahiem de Afrikaanse vluchteling en Somalia, aan de kleur te zien, de moeder van zijn kwajongens Harm-Abebe en Geert-N'kila, zijn mijn vaste klanten in de zondagse dienst. De beide jongens kunnen mij haarfien het onderscheid

duiden tussen Zwingli en Cocksianen. Ze hebben, zonder dat ik ze dat vroeg, al mijn krantjes van de Zwingli-bond gedigitaliseerd en op het web gezet. De hele wereld, en wie weet ook de onbenoembare, kan lezen dat ik altijd gelijk heb gehad. En nog wentelteef ik mij in mijn eigen god.

Lamert Kieft is mijn stille kracht. Ik heb hem niet in mijn kerkbanken gezien, niet anders dan met zijn nakroost voor een showtour met uitleg over naoorlogse architectuur. Zijn erfgenamen – die verdomd veel op hem lijken – vonden de domkerk in de Domstad veel indrukwekkender. "In de domkerk is nog nooit over Zwingli gepredikt," hoorde ik mijn toeverlaat zeggen. Deed me opportuun gestreeld gevoelen.

Zonder dat Kieft weet heeft van mijn literaire plagiaatescapades, heb ik zijn kerstverhalen tijdens de diensten voorgelezen. Uit de krant, voor de niet-abonnees van het *Dagblad van het Noorden*. Niet elke gelovige en niet elke barbaar heeft *immerwahr* een oudnieuwsbijbel op het nachtkastje liggen of staan. Ik ben onderbetaald godaangeklaagd voordrager uit anderpersoons werk.

De kerstverhalen van Kieft gaan over onmin, dolenderij en duistere krachten en nachten in het Westerkwartier, de Zuidoosthoek, Noordbroek, Zuidbroek, Westerlee, Oostmahorn, Nordhorn, Noordwolde, Zuidwolde, Westbank, Oost-Stellingwerf, West-Stellingwerf en Odoorn. Zo ongeveer het verspreidingsgebied van voorheen zijn broodheer.

Elk leven loopt goed af.

13 maart 2017

DAGBLAD VAN HET NOORDEN

LAMERT KIEFT

Wordt het weer een rooie?

Nu Zijne ex-Exellentie dhr. Sjaak Tichelman der Koning in Drenthe (of zo wat heen) plotseling opgestapt is van het pluche alhier, kan deze thans genieten gaan van een welverdiend doch prima pensioen in het anders zo mooie Reestdal. „Hè jong, hè jong, even zitten heur", aldus zijne ex-Tichelman, „wat 'n bende, niet?", terwijl de opvolging om diens strijd volop losgebarsten is! Praktisch alleman mag zich bij de provincie als kandiaat melden, zeker ook de mindere man, daar Drenten nogal nuchter zijn en gráág gewoon doet, seins. Ook vrouwlui moogt gerust solliciteren, desnoods met hoofddoekje en al. „Ie kunt altied 'n schot wagen; nee hej, ja kuj kriegen", aldus Zijne 2e loco-commissaris dhr. C. Bijlmans der P van der A, helemaal uit Emmen. Manlui echter met hoofddoekjes op wordt vooralsnog geweerd. „Geliekberechtiging is 'n mooi ding, daor muw zeker ok mit deurgaon, mar wij mut dat niet overdrieven mit menaar", aldus Zijne 2e Bijlmans.

Een man welke zeker overweegt te solliciteren, is Ibrahiem de Afrikaanse vluchteling alhier. „Ik wil de eerste zwarte commisaris van Drenthe worden, mien magie", aldus Ibahiem aan diens vrouw Somalia, „net as Obama, weej wel? Ja, wij kunt, verduld nog an toe!", aldus hij. „Nou, ie hebt der de pokkel dikke genog veur", meende Somalia, „'n lief as 'n börgmeister, 'n kop as 'n bolle: nee, dik in ödder. 'n Echte bestuurderd! Mar ie hebt wel 'n probleem mien jonge: ie bint té donker. Obama was ook nog niet zo donders zwart; eerder wat broenig. Ie mut de mèensen ok even de kaans geven der an te wennen, hein. Ik zul nog even een termijn wachten as ik oe ware", aldus zij. Daarnaast heeft naar men verder luidt, ook een zekere Hilbert (Hippe) Fictorie van Kluitenberg een gooi naar het commissariaat gedaan. Daar deze een Decreet tekenen wil, namenlijk dat er geen katten meer de provincie in moogt. Ook overweegt Zijne Hippe een Inslapings Decreet voor reeds bestaande inheemsche katten alhier. „Alleman die as bij mij de starte van 'n katte inlèevert, kriegt 100 euro's van de previncie. Hoe meer starten, hoe hogerder de premie", aldus hij. Dit komt voort uit dat Hilbert Fictorie een wrok koestert tegen de kat van diens vrouw Griet, een zekere Herman. „Griet döt niks aans as die lamzak veurtrekken", aldus Zijne Hippe, „Herman kreg de lekkerste happies seins, en de beste plekkies in huus, Griet strek hum regelmatig ies even lekker over de boek - en ik mut mij zelf mar zien te vermaken. Nou, en daor heb ik dus d...dikke de schik vanof. As ik dommiet commissaris binne, dan stuur ik de Previnciaole Ongedierte Ver...verdelginks Dienst op hum of, op die viezerd", aldus Zijne Hippe. De oude opper Jalving van de plaatsenlijke politie alhier is vuurbang dat het weer een dikke rooie wordt. „Geeft mar ies acht heur", aldus de opper, „'t is al lange bekonkeld, dit zakie stinkt tot en met, 't wordt gloeiende garriet gewoon weer iene van de P van der A; maakt oe mar niet ongerust. Nou, dat kump dan weer móói uut: oenze Korpsleidink is gloeiende garriet zelf ok zo rood as de pieten, dat de plietsie mag dommiet helemáól niks meer. Lèever 't dienstpistool en de gummielatte drekt mar in jonges, want ie mut mit de heren deliekwinten 'in gesprek' zien te kommen. Welzijnsgezever, weej wel? 'Wat heur ik nou, mijne heren; hej 'n old vrouwgie overvallen en 'n triezel an de kop verkocht? Foei toch, dat mag toch niet? Niet weer doen heur, want de commissaris hef der 'n bulte verdriet van; de beste man zit te schreien in zien kantoor'. Warkelijk waor heur, zo giet 't der gloeiende glunige garriet dommiet an toe. In wat veur wereld lèeve wij", aldus de opper Jalving in diens politieke 'Analieze'.

LAMERT KIEFT

Alleman gelukkige doch gezonde feestdagen

Op de valreep van het oude en andere jaren is het goed dat een mens alleman prettige kerstdagen wenscht alsmede veel geluk met diens zalig uiteinde; ook in het nieuwe jaar. Welnu, voegen wij thans het woord bij uw daad: alleman prettige kerstdagen en veel geluk met uw zalig uiteinde. Dit alles mede namens:

-De winkelier Harrie Flik van de supermarkt De Vlijt alsmede diens winkeljufferts Annie M.G. Smidt en Atje Deulen-Keelstra. „Harrie, die viefdoezend euliebollen van verleden jaor, woj die hen de oorlogsgebieden sturen, as munitie bedoel ik, of woj ze zölf nog 'n maol in de anbiedink gooien?", aldus de juffert Smidt, en dit laatste het geval bleek. Doch Op = Op!!!!

-De kastelein Jans-Maria Tissing van het café De Eveltas alhier en diens vrouw Wipke Tissing-Bosklopper welke een Groningse is; het is niet anders.

-Willem Zoer de scheper van de Brummelheugt en diens trouwe hond Willem II, de geweteloze spitsgebroeders Roelof en Geert Waninge, welke ook in het nieuwe jaar nieuwe doch zeer criminele misdaden beraamt, de dames van Huize Harmonika ('Goede jaarwisseling en in 2015 gezond er weer op') en Hilbert Fictorie van Kluitenberg, kattenhatert.

-De majoor Tits van Ammerzoden van de Zwaere Artillerie. „Veurwaerts mars in het nieuwe jaer, m'n waerde!", aldus de majoor Tits van Ammerzoden, „mag ik je een kruijebetter offreuren, naer oud famiejerecept? Je lintwurm gaet er het Aeve Maeriae van blaeten, heur; a...aemen", aldus de majeur.

-De weerman Albert Dekkers, welke ook in 2015 nieuwe records verwacht, zeker qua ijs. „Ik reeken dat Sven Kramer een wereldrecord op de 1500 meter redt"", aldus hij.

-Ibrahiem de Afrikaanse vluchteling, diens vrouw Somalia en de beide jongen Harm-Abebe en Geert-N'kila. „E'tie ó g'hinao 2015 drugbaöh baoraondi", aldus Ibrahiem, wat Afrikaanse streektaal is voor: „Veul snei en regen in 't neije jaor!" (Vgl. de vertalink van het Ned. 'Veel sneeuw en regen' in het Algemeen Beschaafd Afrikaans: „E'too ó g'hana 2015 drokbah burundi!" Bron: dr. Ghé'arth Kock'sié").

-Fred en Marrie, rikkebokkers, welke qua nachtelijk gejoel niks onderdoet voor huilende stofzuigers (Marrie) en grommende bulldozerds (Fred).

-De oude opperwachtmeester Jalving van de plaatsenlijke politie alhier, welke verderop misschien nog even aan het woord komt. Hoewel hij feitelijk wel wat anders te doen heeft.

-De garagehouderd Beertje Hindriks, de patatesbakkert Jantinus Schut alias Jan Eulie, de rustend verzetsstrijder annex dito landbouwert Arend Oosting Gzn, de journalist Anton J. ter Brake (27) en de amateur-archeoloog Johannes Witting.

-De gemeentenlijke voorman alias grafdelvert Hendrik Jeuring: „Ok in 't neie jaor stiet de schuppe klaor!".

-„As alle zeurderds samen íén kop hadden, dan houwde ik die der in 2015 gloeiende garriet drekt of!"", aldus als aangekondigd de opper Jalving, welke het hierbij laten wilde daar hij door deze en andere ergernissen de lont steeds korter krijgt en niet meer voor hemzelf instaat alhier.

-Diens kleinzoon Ludo Jalving, welke later ook politie worden wil.

-De wethouder H. Karsijns als eurodiet iemand zijnde. „Multis fortunatii in anno novum!", aldus de wethouder duidelijk genoeg, mede namens dhr. Lukas Hoving (chef Alg. Zkn) ten gemeentenhuize.

-De weduwvrouw Minie Moesker-Hemel en dier cleansister uit de States Ruby Heavens-Farmerman, welke over is op 't moment. „W..ill joe nog een little advocate with battlecreame, Ruby?", aldus Minie Moesker-Hemel en te zingen aanving van: 'Ruby de redneus rendier, trallalala', welke dit echter niet zo nice vond.

-Tenslotte ook namens dhr. Elting, bovenmeester; Anouschka Eding, baliejuffert; Grietinus Lubbelinkhof, leerling-werkman en de dominee Nijlunsing, amen; en er een eind aan maakte. Alsmede alleman welke ik nog meer vergeten ben.

Bij **Ter Verpoozing** verschenen ruim 100 titels

De recente (vanaf half 2016)

Wederopbouw in Drenthe	Cynthia The
Dokter's roman	Gerard Stout
Kasteelroman	Gerard Stout
The heritage goes east	Ivor Osgerby Bishop
Van Noorderstraat tot Schapendijk	Gerard op de Weegh
Time to Act	Ivor Osgerby Bishop
Scheikunde in zicht	Ben Nusse, Ben Feringa, Jan Borkent,...
Tandartsroman	Gerard Stout
Whiteheadian metaphysics	Jan B.F.N. Engberts
Met de klink in de haand	Harm Soegies
Levende leegte	Klaas Koops
Blomlezing	Dieks Blom
Witlofweger	Peter Killestijn
Ego Flos	E.M. Witteveen
Babs, literaire verkenning van moreel en cultureel erfgoed	Gerard Stout

Peize, 12-19 maart 2017